

ИНФОРМАТОР ЗА ДИСКРИМИНАЦИЈА

2019

ФЕВРУАРИ

Нееднаквиот третман кон определено лице или група на лица поради нивните лични карактеристики претставува дискриминација. Основите, видот и областите во кои дискриминацијата се забранува најдатално се опфатени со Законот за спречување и заштита од дискриминација. Прифаќањето на различностите и заштитата од дискриминација се многу важни за напредокот на секое општество. Од овие причини Мисијата на ОБСЕ во Скопје и Хелсиншкиот комитет ги набљудуваат случаите на дискриминација, активностите на државата и останатите здруженија на граѓани во делот на превенцијата и заштитата од дискриминација. Информаторот ги прикажува податоците од набљудувањето во текот на еден месец.

Случаи на дискриминација

Нееднаков третман овој месец

5

ОБЛАСТ

⚠ 1
работни односи

⚠ 0
образование

⚠ 0
социјална сигурност

⚠ 1
здравство

⚠ 2
приступ до добра и услуги медиуми

⚠ 0
домување

⚠ 0
медиуми

⚠ 0
избирачки права

⚠ 1
друго

Реакции

Реакции овој месец

7

ВИД НА РЕАКЦИЈА

⚠ 0
осуда од функционери

⚠ 4
соопштение од здр. на граѓани

⚠ 0
протест

⚠ 0
мислења на Народен Правобранител

⚠ 1
мислења на Комисија за заштита од дискриминација и Државни институции

⚠ 0
останато

ПРЕВЕНЦИЈА

Активности на ДИ

0

Активности на здр. на граѓани

2

Карактеристики на жртвата:

ОБЛИК НА ДИСКРИМИНАЦИЈА

direktna 3

indirektna 0

вознемирување 2

СУДСКИ ПОСТАПКИ

Тековни судски постапки 0

Позитивни пресуди 0

Негативни пресуди 0

СЛУЧАИ НА ДИСКРИМИНАЦИЈА ОД ФЕВРУАРИ 2019

СЛУЧАИ НА ДИСКРИМИНАЦИЈА ВО 2019

СЛУЧАЈ:

Коалиција Маргини регистрира случај на дискриминација во областа на работните односи по основ на родов идентитет. Случајот се однесува на X кој е трансродов маж, кој го има неодамна променето име и презимето во личните документи, но не и ознаката за пол и матичниот број. X аплицирал по оглас за работа. Кога бил повикан на интервју, освен прашањата поврзани со работната позиција и претходното искуство на кандидатот, работодавачот поставил и прашања поврзани со неговото семејство, кои не се релевантни за работната позиција и извршувањето на работните задачи, туку напротив ја повредуваат приватноста на кандидатот. Откако завршило интервјуто, X им кажал дека е трансродов маж, бидејќи доколку не каже веднаш, истото секако ќе се дознае подоцна поради неусогласеноста на личните документи и можат да се јават дополнителни проблеми со работодавачот. На ова работодавачот искоментирал „значи си станал машко и сега имаш девојка?!“. Воедно му кажал на X дека можеби не се согласуваат околу овие работи, но „така не живеат ни животните“ и му рекол да не зборува за „овие работи“ помеѓу колегите кога ќе отиде на пробна работа. X објасnil дека само сака да се врати и дека нема да зборува, а работодавачот повторно му напоменал дека не смее да зборува за неговиот род на пробната работа. X се почувствувал понижено, вознемирено и навредено, по што одлучил да не отиде на пробната работа. X пати од депресија како резултат на распаѓањето на неговото семејство, дискриминаторскиот третман од околната поради трансродовоста и насилиштво кое го преживеал. Навредите и вознемирувањето поврзано со трансродовоста кои ги доживел на интервјуто дополнително придонеле кон нарушување на неговото ментално здравје. X подолго време посетува психолог и психијатар и зема терапија за лекување на депресија и манија. За случајот, Коалиција Маргини имаат поднесено барање за спроведување на инспекциски надзор до Државниот инспекторат за труд (ДИТ). Во одговорот, ДИТ воопшто не ги зема предвид наводите за дискриминација и за истото уплатуваат на поведување судски спор. Поради недостаток на волја кај странката не се поведе судска постапка за утврдување на дискриминација.

СУДСКА ПРАКСА:

Во случајот Бели и Аркер-Мартinez против Швајцарија¹, Европскиот суд за човекови права (ЕСЧП) не утврди повреда на член 14 (забрана за дискриминација) во врска со член 8 (право на приватен и семеен живот) од Европската конвенција за човекови права (ЕКЧП). Случајот е поврзан со г-ѓа Бели која е слепо лице и неспособна за самостоен живот поради сериозна попреченост од раѓање, а во врска со одлуката за прекинување на правото на посебен надоместок за инвалидитет и надомест за попреченост поради тоа што повеќе не е живеала на Швајцарија. Националното законодавство бара од лицата кои се приматели на овие надоместоци, како г-ѓа Бели, да имаат постојано живеалиште во Швајцарија, а за лицата приматели на инвалидска пензија можат да ја примаат и доколку имаат живеалиште надвор од Швајцарија. Судот сметаше дека не е во спротивност со Конвенцијата исплаќањето на ваквите надоместоци да бидат предмет на условување со постојано живеалиште во Швајцарија. Судот утврди дека интересот на г-ѓа Бели за добивање на надоместокот, под истите услови како и лицата кои плаќале придонеси, не е поголем од јавниот интерес на државата за гарантирање на принципот на солидарност во програмите за социјално осигурување, што е особено важно во однос на надоместоци кои не произлегуваат од придонеси, иако причината зошто г-ѓа Бели не плаќала придонеси е целосно надвор од нејзината контрола или сфера на влијание.

РЕСУРСИ:

1. Резолуција (2018/2878(RSP)) на Европскиот парламент за правата на интерсекс луѓето (Во резолуцијата, Европскиот парламент остро ги осудува третманите и хирургијата за нормализирање на половите и ги поттикнува земјите-членки да донесат законодавство кое го штити телесниот интегритет на интерсекс луѓе „што е можно посекоро.“ Воедно, резолуцијата потврдува дека интерсекс лицата, се изложени на повеќекратни случаи на насилиство и дискриминација во Европската Унија и ја повикува Европската комисија и државите членки да предложат закон за решавање на овие прашања.) – <http://www.europarl.europa.eu/sides/getDoc.do?type=TA&reference=P8-TA-2019-0128&language=EN&B8-2019-0101>

2. Европска мрежа на правни експерти во родова еднаквост и не-дискриминација „Компаративна анализа на правото за родова еднаквост во Европа 2018“ – <https://www.equalitylaw.eu/downloads/4829-a-comparative-analysis-of-gender-equality-law-in-europe-2018-pdf-807-kb>

3. Коалиција Маргини „Може ли да се следи спроведувањето на цел 16.3 и во која мера државата го промовира владеењето на правото и еднаквото пристап до правда за сите?“ – http://coalition.org.mk/wp-content/uploads/2018/01/ILGA_EU_Equality_Law_in_Europe_2018.pdf

4. Коалиција Маргини „Европарламентарците до македонските парламентарци: Забрзайте го донесувањето на законот за антидискриминација“ – <http://coalition.org.mk/%D0%BC>

5. ИЛГА Европа „Годишен извештај за состојбата со човековите права на ЛГБТИ луѓето“ – <http://coalition.org.mk/ilga-europe>

6. Платформа за родова еднаквост „Петгодишната неправда пред исправување: Усвојување на новиот закон за абортус веднаш и единогласно!“ – <http://mhc.org.mk/announcements/895?locale=mk>

7. Хелсиншки комитет за човекови права „Скопскиот ресторант упати јавно извинување поради дискриминација“ – <http://mhc.org.mk/announcements/901?locale=mk>

Содржината на ова издание не секогаш ги одразува погледите или ставовите на Мисијата на ОБСЕ во Скопје.